

Putyin az új Hitler? (2. rész)

2024 szeptember 29. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

A nyugati politikusok se kiköpni, se lenyelni nem tudják az orosz vezet?t. - Jeszenszky Zsolt zseniális írása.

Két héttel ezel?tt megnéztük, mit is jelent valójában a fasizmus, a nácizmus; illetve hogyan értelmezhet?k ezek a kifejezések a mai Ukrajna vonatkozásában. Most ismételjük meg a két héttel ezel?tti írás végén feltett kérdést: A

kommunista Szovjetunió jogutód államát, Oroszországot irányító, Ukrajna esetében kifejezetten fasizmusról és nácitlanításról beszél? Putyin hogyan lehet fasiszta? Mi alapján hasonlítják ?t Hitlerhez, országát pedig a náci Németországhoz?

Egy történelmi párhuzamot mindenképpen találunk.

Az els? világháború Németország és szövetségesei, köztük Ausztria–Magyarország vereségével végz?dött. A gy?ztesek úgy döntöttek, jól megbüntetik a veszteseket. Hogy soha többé eszükbe se jusson ujjat húzni a gy?ztesekkel. Jóvátételt kellett fizetniük, területeket vettek el t?lük – utóbbi téren Magyarországgal különösen elbántak, amint azt nagyon jól tudjuk.

Az Európában zajló korábbi háborúkat mindig valamiféle méltányossággal, érdekbeszámítással zárták le. A vesztes kapott valamiféle kompenzációt, ami egy id?re pacifikálta. A gy?ztes nagyhatalmak az els? világháború után ennek a korábbi gyakorlatnak vetettek véget, abban a hitben, hogy így hozzák el az örökös békét. Ennél nagyobb ostobaságot el sem tudtak volna követni. A vereségben megalázott, páriaként kezelt Németországban a 20-as évekt?l óriási lépték? iparosítás zajlott, melynek jelent?s részét tette ki a fegyvergyártás. Közben

a német emberek továbbra is megalázva érezték magukat Európa más országai, illetve ezek elnyomó, korlátozó intézkedései által. Ezt a közhangulatot lovagolta meg Hitler, aki felemelkedést, büszkeséget, a megalázottságból való kitörést, és egy új, hatalmas, fantasztikus életteret ígért. Azt a víziót, hogy a németek lesznek a világ urai. És ez az ideológiai indoktrináció szép lassan a gátlástalan fels?bbrend?ségig jutott.

Addig, hogy nekik minden jár, és mindent elvehetnek másoktól. És mindez a revansvágy abból fakadt, hogy a gy?ztes antanthatalmak megalázták a németeket.

Látjuk a párhuzamot, ugye? Az 1989-ben kezd?dött szétesési folyamat lezárásaként, 1991 decemberében összeomlott a Szovjetunió. A függetlenné vált tagköztársaságok közül a legnagyobb, Oroszország volt a jogutód, és rendelkezett a legnagyobb területtel és gazdasággal is. Csakhogy ennek a gazdaságnak a mérete akkor épp megegyezett Hollandiáéval. Egy nála négyszázszor kisebb terület? országéval! Az ezt követ? években, Jelcin elnök alatt Oroszország padlón volt. A Nyugat ki is használta a helyzetet, és az egykori szovjet érdekeltségbe tartozó országokat igyekezett magához vonzani. Közép-Európa esetében ez sikerült is – örültünk és így is akartuk, tegyük hozzá. Minden józan esz? ember a kommunizmus évtizedei után szabadságra, piacgazdaságra, jólétre, demokráciára vágyott. Ennek letéteményese az Egyesült Államok volt.

Közben átalakult a nemzetközi helyzet is.

Az egymással szemben álló két szuperhatalom helyén csak egy maradt. Kína még a fasorban sem volt. A 90-es éveket ezért nevezik unipoláris pillanatnak: létrejött egy egypólusú világrend. És ebben a világrendben a hegemón nagyhatalom, az USA úgy érezte, nincsenek számára korlátok, az egész világot a saját képére formálhatja.

Egyik eszköze az úgynevezett demokráciaexport: mindenütt az ? politikai berendezkedéséhez hasonló, vele szövetséges liberális demokráciák jöjjenek létre. Ehhez el?szeretettel alkalmazott katonai er?t is. Nemcsak Irakban, Szomáliában vagy Közép-Amerikában, de például a Balkánon is.

De térjünk vissza Oroszországhoz, amely a 90-es években egész egyszer?en nem volt világpolitikai tényez?. És az USA, szövetségeseivel együtt, így is bánt vele. A nemzetközi politikai döntésekben egyszer?en nem vették figyelembe. Annak ellenére, hogy az ENSZ biztonsági tanácsában vétójoggal rendelkezett. Ami azt jelenti, hogy ellenezhette – és ellenezte is – Irak megtámadását. Irak és az azt vezet? diktátor, Szaddám Huszein, illetve a vele szembeni fellépés megítélése megint csak egy bonyolult kérdés. De egyrészt az tény, hogy azok a vegyi fegyverek, amelyekre hivatkozva megtámadták, valójában nem léteztek. Másrészt az ENSZ BT egyhangú határozata nélkül egy ilyen katonai akciót – a szervezet alapokmánya alapján – nem lett volna szabad megindítani. De az USA megtehette – mivel az „unipoláris pillanatban” valódi katonai ereje, szuperhatalmi hegemóniája csak neki volt.

A NATO-b?vítés is Oroszország érdekeivel, s?t a neki tett ígéretekkel szemben történt. Persze, mi ennek is örültünk itt, Közép-Európában, de Oroszország egyre jobban beszorítva érezte magát, különösen azután, amikor 2008-ban már Ukrajna és Grúzia számára is potenciális NATO-tagságot vázolt fel a Nyugat.

Az ezekb?l célpontként Oroszországra irányuló NATO-rakéták már egy vörös vonal átlépését jelentették.

De ne lépjünk még át ezen a vonalon, s?t ne is szaladjunk el?re. A nemzetközi politikában, katonai ügyekben semmibe vett Oroszországot gazdaságilag is tovább gyalulta a Nyugat. A jelcini id?szak káoszában felemelkedett, gengszterekb?l lett oligarchák nemcsak megszerezték a hatalmas orosz állami vagyont, a nyersanyagokat, ásványkincseket, hanem az ebb?l szerzett jövedelmüket ki is vitték nyugatra, az ottani gazdasági elit nagy örömére. Bankokban, biztosítótársaságoknál helyezték el, ingatlanokat, de még focicsapatokat is vásároltak (vagy szponzoráltak), így az orosz gazdaságban megtermelt szinte minden jövedelem nyugaton kötött ki.

Egyszerre érzett politikai megalázottságot és egyfajta gyarmati kizsákmányolást is a nehéz körülmények között él? orosz társadalom. Nem egészen egyformán, de mind az értelmiségi réteg és a nagyon vékony polgári középosztály, mind pedig az egyszer?, szegény tömegek nemzeti büszkeségükben sértve, megélhetésükben pedig ellehetetlenítve érezték magukat. Körülbelül mint a németek vagy a magyarok 1920 táján. És ahogy néhány évvel kés?bb Németország is elkezdte megtalálni önmagát, úgy történt ez Oroszországban is a 2000-es évekt?l. (Tegyük hozzá: Magyarországon is. A Horthy-rendszerben, Bethlen István miniszterelnöksége alatt olyan fantasztikus eredményeket produkált a megcsonkított terület?, megharmadolt lakosságú, természeti er?forrásaitól, nyersanyagaitól, ipari és közlekedési infrastruktúrájától megfosztott Magyarország, ami túlzás nélkül csodaszámba megy.)

A szétesést követ?en, Jelcin kijelölt utódaként, 1999 végén került hatalomra Vlagyimir Putyin. És egy évtized alatt visszarakta Oroszországot a térképre. A megalázott, elkeseredett, vesztes, de nemzeti büszkeségben mindig er?s orosz népnek azt ígérte, újra naggyá teszi ?ket. Igen, itt a jogos Hitler-párhuzam. És akárhogy is nézzük, ezt meg is tette.

Szembeszállt az oligarchákkal, némelyikükkel szövetkezett, némelyik gyanús körülmények között kiesett az ablakon, némelyik külföldön lett beteg, egymás ellen is kihasználta ?ket… Igen, ezek olyan keleti, despotikus módszerek, amelyekb?l mi, köszönjük, nem kérünk. De hál’ istennek, nem is kaptunk. Ott viszont m?ködött. Az orosz gáz- és olajnagyvállalatok prosperálni kezdtek, és ha nem is jött létre széles kör? jólét, de a nagyvárosokban kialakult egy jómódú polgári réteg, és valamelyest az alsóbb rétegekhez is leszivárgott valami. Nem sok, ezt ne feledjük: továbbra is óriási vagyoni egyenl?tlenségek vannak Oroszországban. Ennél nagyobbak talán csak Latin-Amerikában és az USA-ban…

A gazdasági konszolidáció és a nemzeti büszkeség helyreállítása mellett még egy fontos téren ért el óriási el?relépést Putyin: Oroszország újra katonai nagyhatalom lett. Visszaépítette a kapacitásokat, köztük a nukleáris arzenált is. Oroszországnak ma csaknem hatezer atomtöltete van, ezzel pariban van a NATO-val.

(A harmadik helyezett Kínának van ötszáz, csak hogy tisztában legyünk az arányokkal.) Oroszország tehát nem megkerülhet? katonai tényez?. Gazdaságilag is jelent?s, Európa egyik legfontosabb partnere, és még fontosabb energiaellátója volt – egészen a közelmúltig. Bár az ukrán háborút követ? nyugati szankciós politika megpróbálta összeroppantani Oroszország gazdaságát, ez egyáltalán nem sikerült. Az orosz gazdaság sok szempontból újradefiniálta önmagát. Élelmiszer-import?rb?l nemhogy önellátóvá, de jelent?s export?rré vált mindössze két-három év alatt. Az úgynevezett globális déllel és kelettel egyre szorosabban együttm?ködve a nyersanyagainak, energiahordozóinak új piacokat talált, miközben a katonai együttm?ködést is egyre szorosabbra f?zi.

Az orosz emberek számára tehát Putyin h?s. Visszahozta Oroszországot a semmib?l, majd pedig a példátlan nemzetközi nyomás ellenére, a háborús helyzet közepette is megtalálta az utat a gazdasági el?menetel felé, és az emberek mindennapi élete békében, stabilitásban zajlik, a háború ma már csak távoli zaj egy átlag orosznak.

És nem, ez az írás nem Putyin dicséretér?l szól. Aki ezt sz?ri le bel?le, annak nem volt érdemes elolvasnia. A legkevésbé sem kell Putyint szeretni ahhoz, hogy lássuk: nemcsak hatalomtechnikában sikeres, de az orosz nép körében, mind a gazdasági eredményeket, mind a nemzeti büszkeséget tekintve nem véletlenül ilyen népszer?. És az egy darabig hasonlóan sikeres, de aztán

?rült fantazmagóriákat kerget? Hitlerrel szemben meglehet?sen hidegfej?, racionális politikus is. Egy igazi lelketlen, érzéketlen, KGB-s technokrata. Ezért nem tudják a mai nyugati percpolitikusok sem kiköpni, sem lenyelni. Ezért marad a hitlerezés meg a fasisztázás.

Mert ezzel legalább az elhülyült nyugati közvélemény számára lehet egy voodoobabát kreálni. És addig sem arra

figyelnek a nyugat-európai emberek, hogy a saját vezet?ik mekkora lúzerek, saját nemzeteik sorsának megrontói.

Jeszenszky Zsolt - www.magyarnemzet.hu

Ajánló